

**NORMATIV-HUQUQIY HUJJATLAR
LOYIHASINI ISHLAB CHIQISH VA
KELISHISHNING YAGONA ELEKTRON TIZIMI**

ID-5068 (V-1)

O‘zbekiston Respublikasi Qonuni

**FUQAROLAR BILAN MEHNAT SHARTNOMALARINI
RASMIYLASHTIRMAGAN ISH BERUVCHILARGA
NISBATAN QONUNCHILIKDA BELGILANGAN
JAVOBGARLIK CHORALARINI YANADA
KUCHAYTIRISHGA QARATILGAN O‘ZBEKISTON
RESPUBLIKASINING MA’MURIY JAVOBGARLIK
TO‘G‘RISIDAGI KODEKSIGA O‘ZGARTISH VA
QO‘SHIMCHA KIRITISH HAQIDA**

So‘nggi yillarda norasmiy bandlikni qisqartirish bo‘yicha qabul qilinayotgan choralarga qaramay, savdo va umumiy ovqatlanish korxonalarida, ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish, qurilish, qishloq xo‘jaligi va boshqa sohalarda norasmiy band bo‘lgan fuqarolar ulushini sezilarli darajada kamaytirishning hali ham imkonni bo‘lmayapti. Bu esa, norasmiy mehnat munosabatlari ishchining mehnatiga yarasha haq to‘lanmaslik, mehnat muhofazasi, ijtimoiy kafolatlarning yo‘qligi, ish joyidagi mehnat staji va tajribaga ega ekanligini isbotlay olmasligi, yoshga doir davlat pensiya ta’mintoni hamda ishlab chiqarishda yuz beradigan baxtsiz hodisalar uchun to‘lovlarini olmaslik kabi “kamchiliklarni” vujudga keltirmoqda. Shu sababdan norasmiy ravishda mehnat shartnomasi tuzmasdan fuqarolarni ishga jalb qilish holatlarini kamaytirish maqsadida, ish beruvchilarga nisbatan qonunchilikda belgilangan ta’sirchan choralar qo‘llash zaruriyati yuzaga kelmoqda. Ushbu Qonun mehnat huquqlari va mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risidagi qonunchilikni buzilishini oldini olishga xizmat qiladi.

1-modda. O‘zbekiston Respublikasining 1994-yil 22-sentabrda qabul qilingan 2015-XII-sonli Qonuni bilan tasdiqlangan O‘zbekiston

Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to‘g‘risidagi **kodeksiga** (O‘zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining Axborotnomasi, 1995-yil, № 3, 6-modda; O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 1995-yil, № 9, 193-modda, № 12, 269-modda; 1996-yil, № 5-6, 69-modda, № 9, 144-modda; 1997-yil, № 2, 56-modda, № 4-5, 126-modda, № 9, 241-modda; 1998 yil, № 3, 38-modda, № 5-6, 102-modda, № 9, 181-modda; 1999-yil, № 1, 20-modda, № 5, 124-modda, № 9, 229-modda; 2000-yil, № 5-6, 153-modda, № 7-8, 217-modda; 2001-yil, № 1-2, 23-modda, № 9-10, 165, 182-moddalar; 2002-yil, № 1, 20-modda, № 9, 165-modda; 2003-yil, № 1, 8-modda, № 5, 67-modda, № 9-10, 149-modda; 2004-yil, № 1-2, 18-modda, № 5, 90-modda, № 9, 171-modda; 2005-yil, № 1, 18-modda; O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining Axborotnomasi, 2005-yil, № 9, 312-modda, № 12, 413, 417, 418-moddalar; 2006-yil, № 6, 261-modda, № 9, 498-modda, № 10, 536-modda, № 12, 656, 659-moddalar; 2007-yil, № 4, 158, 159, 164, 165-moddalar, № 9, 416, 421-moddalar, № 12, 596, 604, 607-moddalar; 2008-yil, № 4, 181, 189, 192-moddalar, № 9, 486, 488-moddalar, № 12, 640, 641-moddalar; 2009-yil, № 1, 1-modda, № 9, 334, 335, 337-moddalar, № 10, 380-modda, № 12, 462, 468, 470, 472, 474-moddalar; 2010-yil, № 5, 175, 179-moddalar, № 6, 231-modda, № 9, 335, 339, 341-moddalar, № 10, 380-modda, № 12, 468, 473, 474-moddalar; 2011-yil, № 1, 1-modda, № 4, 104, 105-moddalar, № 9, 247, 252-moddalar, № 12/2, 365-modda; 2012 yil, № 4, 108-modda, № 9/1, 242-modda, № 12, 336-modda; 2013 yil, № 4, 98-modda, № 10, 263-modda; 2014-yil, № 1, 2-modda, № 5, 130-modda, № 9, 244-modda, № 12, 341, 343-moddalar; 2015-yil, № 6, 228-modda, № 8, 310, 312-moddalar, № 12, 452-modda; 2016 yil, № 1, 2-modda, № 4, 125-modda, № 9, 276-modda, № 12, 383, 385-moddalar; 2017-yil, № 4, 137-modda, № 6, 300-modda, № 9, 510-modda, № 10, 605-modda; 2018-yil, № 1, 1, 4, 5-moddalar, № 4, 224-modda, № 7, 430, 431, 432-moddalar, № 10, 671, 673, 679-moddalar; 2019-yil, № 1, 1, 3, 5-moddalar, № 2, 47-modda, № 3, 161, 165, 166-moddalar, № 5, 259, 261, 267, 268-moddalar, № 7, 386-modda, № 8, 469, 471-moddalar, № 9, 591, 592-moddalar, № 10, 674, 676-moddalar, № 11, 787, 791-moddalar, № 12, 880, 891-moddalar; 2020 yil, № 1, 4-modda, № 3, 203, 204-moddalar, № 7, 449-modda, № 9, 539, 540-moddalar, № 10, 593, 596-moddalar, № 11, 651-modda, № 12, 691-modda; 2021 yil, № 1, 5, 7, 12, 13, 14-moddalar, № 2, 142-

modda, № 3, 217-modda, № 4, 290, 293-moddalar, 4-songa ilova, № 8, 800, 802, 803-moddalar, № 9, 903-modda, № 10, 966, 967, 968, 973-moddalar, № 11, 1066-modda; 2022-yil, № 1, 1, 2-moddalar, № 2, 80, 81-moddalar, № 3, 215, 216-moddalar, № 4, 337-modda, № 5, 464, 465, 466, 467-moddalar, № 8, 787-modda, № 10, 981, 984-moddalar, № 12, 1188-modda; 2023-yil, № 3, 184, 185, 188, 189-moddalar, № 4, 265, 266, 268-moddalar, № 5, 319, 320-moddalar, № 7, 533, 534, 535, 537, 539-moddalar, № 8, 634-modda, № 10, 798-modda, № 11, 921, 923, 924-moddalar, № 12, 1004-modda; 2024 yil, № 1, 5, 7, 8, 9-moddalar, № 2, 102, 111, 115, 116-moddalar, № 3, 243, 246-moddalar) quyidagi o‘zgartish va qo‘srimchalar kiritilsin:

1. quyidagi mazmundagi 49^5 -modda bilan to‘ldirilsin:

« 49^5 -modda. Fuqarolarni qonunchilikda belgilangan tartibda mehnat shartnomasi tuzmasdan mehnatga jalb qilish.

Fuqarolar bilan mehnat shartnomasini qonunchilikda belgilangan tartibda rasmiylashtirmaslik yoxud mehnat shartnomasi tuzmasdan ishga jalb qilish—

fuqarolarga bazaviy hisoblash miqdorining o‘n baravari miqdorida, mansabdor shaxslarga esa — o‘ttiz baravari miqdorida jarima solishga sabab bo‘ladi.

Xuddi shunday huquqbazarlik mansabdor shaxs tomonidan ma’muriy jazo chorasi qo’llanilganidan keyin bir yil davomida takror sodir etilgan bo‘lsa,—

bazaviy hisoblash miqdorining ikki yuz baravari miqdorida jarima solishga sabab bo‘ladi.»

2. 255-modda birinchi qismida « 49^4 » raqamidan keyin « 49^5 » raqami bilan to‘ldirilsin.

2-modda. O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligi va boshqa manfaatdor tashkilotlar ushbu Qonunning ijrosini, ijrochilarga etkazilishini hamda mohiyati va ahamiyati aholi o‘rtasida tushuntirilishini ta’minlasin.

3-modda. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi: hukumat qarorlarini ushbu Qonunga muvofiqlashtirsin; respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari ushbu Qonunga zid bo‘lgan o‘z normativ-huquqiy hujjatlarini qayta ko‘rib chiqishlari va bekor qilishlarini ta’minlasin.

4-modda. Ushbu Qonun rasmiy e’lon qilingan kundan e’tiboran kuchga kiradi.

**O‘zbekiston Respublikasining
Prezidenti**
Mirziyoyev

Sh.